

กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนา
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดสิงห์บุรี

พ.ศ. ๒๕๕๙

คณะกรรมการประสานแผนระดับจังหวัด
จังหวัดสิงห์บุรี

สารบัญ

	หน้า	
ส่วนที่ ๑	ข้อมูลพื้นฐาน	๑
ส่วนที่ ๒	ทิศทางการพัฒนา	
	๒.๑ ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑	๑๔
	๒.๒ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา	๑๗
	๒.๓ ยุทธศาสตร์หลักที่ คสช. ยึดถือเป็นแนวทาง	๒๒
	๒.๔ ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ	๒๓
	๒.๕ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน	๒๓
	๒.๖ แผนพัฒนาจังหวัดสิงห์บุรี	๒๓
ส่วนที่ ๓	ศักยภาพของจังหวัดสิงห์บุรี	
	๓.๑ จุดแข็ง	๒๔
	๓.๒ จุดอ่อน	๒๔
	๓.๓ โอกาส	๒๔
	๓.๔ อุปสรรค	๒๕
ส่วนที่ ๔	ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
	๔.๑ วิสัยทัศน์	๒๖
	๔.๒ พันธกิจ	๒๖
	๔.๓ จุดมุ่งหมายการพัฒนา/เป้าประสงค์	๒๖
	๔.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนา	๒๖

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลพื้นฐาน

ประวัติความเป็นมา

สิงห์บุรีเป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งสันนิษฐานว่าเป็นเมืองเก่าแก่ก่อนสุโขทัย สร้างขึ้นราว พ.ศ. ๑๖๕๐ โดยพระเจ้าไกรสรราช โอรสพระเจ้าพรหม (พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎก) ซึ่งครองเมืองชัยปราการ (ผาง) ได้สร้างขึ้นครั้งเมื่อเสด็จพาไพร่พลมาครองเมืองลพบุรีตามรับสั่งพระราชบิดา ซึ่งเข้าใจว่าคงจะมาพักขึ้นบก ณ ที่เป็นที่ตั้งเมืองสิงห์เดิม คือตั้งอยู่ลำน้ำจักรสีห์ ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี ในปัจจุบันใกล้วัดหน้าพระธาตุมีเมืองเก่า เรียกว่า "บ้านหน้าพระลาน" เพื่อที่พระองค์จะเดินทางลงเรือที่วัดปากน้ำ แม่น้ำลพบุรีต่อมาได้ย้ายเมืองไปตั้งทางแม่น้ำน้อยตำบลโพธิ์ไผ่ ได้วัดสิงห์ ปัจจุบันอยู่ในท้องที่อำเภอกำแพงบางระจัน

ครั้น พ.ศ. ๒๓๑๐ เมื่อเสียกรุงศรีอยุธยาให้แก่พม่าแล้ว จึงย้ายเมืองสิงห์มาตั้งทางแม่น้ำเจ้าพระยา ริมปากคลองนกกระทุง ตำบลบางมอญ (ปัจจุบัน คือ ตำบลต้นโพธิ์ จังหวัดสิงห์บุรี) การย้ายครั้งนี้จะเป็นสมัยเดียวกับการตั้งเมืองอ่างทองในสมัยธนบุรี ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ราว พ.ศ. ๒๔๗๓ (รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว) ได้มีการจัดรูปการปกครองเมืองระบอบมณฑลเทศาภิบาล จึงได้จัดตั้งกรุงเก่า (มณฑลอยุธยา) ขึ้นประกอบด้วยเมือง ๘ เมือง คือ กรุงเก่า พระพุทธบาท พรหมบุรี ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง และ อินทร์บุรี ใน พ.ศ. ๒๔๓๙-๒๔๔๐ ได้มีการยุบเมืองพรหมบุรี เมืองอินทร์บุรีลง ให้เป็นอำเภอขึ้นกับเมืองสิงห์บุรี และย้ายไปตั้ง ที่ตำบลบางพุทรา อันเป็นที่ตั้งจังหวัดสิงห์บุรีในปัจจุบันเนื่องจากมีชัยภูมิที่ดีกว่าเดิม เพราะพื้นที่เป็นเนินสูง น้ำท่วมไม่ถึง

วีรกรรมของชาวกำแพงบางระจัน

ในหนังสือพระราชพงศาวดารหลายๆ ฉบับ กล่าวถึงการรบที่กำแพงบางระจัน อันเป็นผลให้เกิดวีรกรรม ณ บ้านบางระจัน สมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งทำให้ทั่วประเทศรู้จักจังหวัดสิงห์บุรีมากยิ่งขึ้น สมเด็จพระบรมราชาที่ ๓ หรือสมเด็จพระที่นั่งสุริยาศอมรินทร์ หรือสมเด็จพระเจ้าเอกทัศ ซึ่งมีได้ทรงปรึกษาสามารถในการปกครอง พม่าได้ยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยาและสูญเสียเอกราชใน พ.ศ. ๒๓๑๐ ในครั้งนั้นชาวบ้านบางระจันสามารถต่อสู้กับทัพพม่า เป็นเวลาถึง ๕ เดือน ตั้งแต่เดือน ๔ ปลายปีระกา พ.ศ. ๒๓๐๘ ถึงวันจันทร์แรม ๒ ค่ำ เดือน ๘ ปีจอ พ.ศ. ๒๓๐๙ โดยที่ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากกรุงศรีอยุธยาเลย นับเป็นวีรกรรมชาวบ้านบางระจันอันกล้าหาญ

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดสิงห์บุรีตั้งอยู่ทางภาคกลางตอนบน ระหว่างเส้นละติจูด ๑๔ องศา ๔๓ ลิปดา ถึง ๑๕ องศา ๖ ลิปดาเหนือ เส้นลองจิจูดที่ ๑๐๐ องศา ๑๑ ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๔๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๘๒๒.๔๗๘ ตารางกิโลเมตร หรือ ๕๑๔,๐๔๙ ไร่ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่ออำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท และอำเภอตาคลี จังหวัดนครสวรรค์
ทิศตะวันออก	ติดต่ออำเภอบ้านหมี่ อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี
ทิศใต้	ติดต่ออำเภอไชโย อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง
ทิศตะวันตก	ติดต่ออำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท และอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ

พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และมีแม่น้ำน้อยไหลผ่านบริเวณตอนใต้ของจังหวัด เหมาะสำหรับการทำกิจกรรม สิ่งทอเป็นที่ราบลุ่ม และพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้น ซึ่งเกิดตะกอนการทับถมของ ตะกอนริมแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเวลานาน มีแม่น้ำไหลผ่าน ๓ สาย คือ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย และแม่น้ำ ลพบุรี นอกจากนี้ยังมีลำน้ำสายอื่นๆ คือ ลำแม่ลา ลำการ้อง ลำเชียงราก และลำโพธิ์ชัย ไม่มีพื้นที่เป็นภูเขา ป่าไม้ และไม่มีแร่ที่สำคัญ

ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปแบ่งออกเป็นฤดูร้อน ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ฤดูฝน ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม - ตุลาคม ฤดูหนาวตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน - มกราคม

การคมนาคม

จังหวัดสิงห์บุรี มีทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงจังหวัดสามารถเดินทางได้โดยสะดวก ถนนสายหลักที่สำคัญ ได้แก่

๑. หมายเลข ๓๒ สายเอเชียแยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านจังหวัดอ่างทอง ถึงจังหวัดสิงห์บุรี
๒. หมายเลข ๓๐๙ สายอ่างทอง - ชัยนาท เป็นเส้นทางที่เริ่มต้นจากกรุงเทพฯ ผ่านพระนครศรีอยุธยา - อ่างทอง - สิงห์บุรี - ชัยนาท
๓. หมายเลข ๓๑๑ สายลพบุรี - สิงห์บุรี เชื่อมต่อจากทางหลวง ๓๐๙ ที่จังหวัดสิงห์บุรี
๔. หมายเลข ๑๑ จากอำเภออินทร์บุรี - พิชณุโลก เป็นเส้นทางผ่านอำเภอดงรัก อำเภอหนองบัว จังหวัดนครสวรรค์ อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก
๕. หมายเลข ๓๐๓๙ สายสุพรรณบุรี - สิงห์บุรี โดยผ่านเส้นทางด้านอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี เข้าทางอำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี นอกจากนี้ยังมีเส้นทางแยกจากทางหลวง

การบริการรถโดยสารประจำทางของจังหวัดสิงห์บุรี มีให้บริการ ๒ ประเภท คือ รถโดยสารปรับอากาศ ชั้น ๒ และรถโดยสารปรับอากาศ ชั้น ๑ ซึ่งมีเส้นทางหลัก คือ กรุงเทพฯ - สิงห์บุรี , กรุงเทพฯ - อำเภอวัดสิงห์ และ กรุงเทพฯ - อำเภอหันคา ซึ่งผ่านจังหวัดสิงห์บุรี

เขตการปกครอง

จังหวัดสิงห์บุรีแบ่งการปกครองออกเป็น ๖ อำเภอ ๔๓ ตำบล ๓๖๔ หมู่บ้าน ๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๒ เทศบาลเมือง ๖ เทศบาลตำบล และ ๓๓ องค์การบริหารส่วนตำบล ดังแสดงในตาราง

ตาราง แสดงเขตการปกครอง

อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
เมืองสิงห์บุรี	๘	๕๘	๑	-	๗
บางระจัน	๘	๗๗	๑	-	๕
ค่ายบางระจัน	๖	๕๙	-	๑	๖
พรหมบุรี	๗	๔๒	-	๒	๔
ท่าช้าง	๔	๒๓	-	๑	๒
อินทร์บุรี	๑๐	๑๐๕	-	๒	๙
รวม	๔๓	๓๖๔	๒	๖	๓๓

ประชาชน

จากประกาศสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี รวม ๒๑๒,๖๙๐ คน แยกเป็นชาย จำนวน ๑๐๑,๓๘๔ คน และหญิง จำนวน ๑๑๑,๓๐๖ คน

การเกษตร

จังหวัดสิงห์บุรีมีพื้นที่ทั้งหมด ๕๑๔,๐๔๙ ไร่ มีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ๔๒๙,๕๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๕๕ ของพื้นที่จังหวัด โดยพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน มีการใช้พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๔๑๔,๒๓๒ ไร่ (ร้อยละ ๘๐.๕๘) จำแนกเป็นที่นา ๓๗๕,๖๖๓ ไร่ (ร้อยละ ๘๑.๐๓) พื้นที่ปลูกพืชไร่ ๑๐,๓๐๗ ไร่ (ร้อยละ ๒.๔๙) พื้นที่สวน ๒๕,๕๔๒ ไร่ (ร้อยละ ๖.๑๗) พื้นที่เลี้ยงสัตว์ ๙๒๑ ไร่ (ร้อยละ ๐.๒๒) และพื้นที่ประมงเพาะเลี้ยง ๑,๗๙๙ ไร่ (ร้อยละ ๐.๔๓)

แหล่งที่มาของข้อมูล : จังหวัดสิงห์บุรี

เมษายน ๒๕๕๖

การปศุสัตว์

ตารางแสดงจำนวนปศุสัตว์ (ตัว) จำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. ๒๕๕๗

อำเภอ	โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	ไก่	เป็ด	แพะ	แกะ
ค่ายบางระจัน	๕๕๐	๔๗	๓	๑,๙๕๘	๑๔๓,๑๙๓	๓๔,๒๘๐	๖๓๗	๐
ท่าช้าง	๒๒๐	๐	๐	๔๙๕	๑๔๗,๓๙๖	๗,๙๔๓	๑๑๒	๐
บางระจัน	๓๒๘	๐	๐	๖,๖๙๔	๑,๐๔๗,๙๒๑	๑๐๑,๔๔๒	๒,๓๑๙	๐
พรหมบุรี	๓๒๕	๐	๐	๒๔,๔๗๕	๑๒๕,๐๒๕	๑๕,๕๔๒	๓๔	๐
เมืองสิงห์บุรี	๖๙๖	๔๔	๕	๙๒๐	๔๙,๕๙๕	๓,๑๖๐	๓๖๖	๖
อินทร์บุรี	๑,๑๗๐	๕๐	๑๕	๑๖,๘๕๑	๕๑๕,๖๙๐	๑๖๖,๕๐๘	๒,๓๑๐	๙๗
รวม	๓,๒๘๙	๑๔๑	๒๓	๕๐,๗๖๓	๒,๐๓๒,๘๒๐	๓๒๘,๘๗๕	๕,๗๘๐	๑๐๓

แหล่งที่มาของข้อมูล : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี

กันยายน ๒๕๕๗

การประมง

การผลิตประมง เป็นแหล่งผลิตด้านประมงน้ำจืดที่สำคัญจังหวัดหนึ่งในภาคกลางและยังเป็นแหล่งผลิตปลาช่อนแม่ลาที่มีชื่อเสียง เป็นปลาที่มีรสชาติอร่อยที่สุด ปี ๒๕๕๔ มีครัวเรือนที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จำนวน ๑,๗๗๒ ครัวเรือน รวม ๒,๔๐๓ บ่อ คิดเป็นเนื้อที่ ๑,๘๗๘.๔๑ ไร่ จำนวน ๗๓๐ กระชัง คิดเป็นเนื้อที่ ๑๕.๖๐ ไร่

แหล่งที่มาของข้อมูล : จังหวัดสิงห์บุรี

เมษายน ๒๕๕๖

อุตสาหกรรม

ในพื้นที่จังหวัดสิงห์บุรี มีโรงงานที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการ (สะสม) ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ จำนวนทั้งสิ้น ๒๗๐ โรงงาน เงินลงทุนรวม ๑๗,๐๕๒.๕๕๓ ล้านบาท และมีจำนวนคนงาน ๑๒,๓๖๔ คน

อุตสาหกรรม

สาขาอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนมากที่สุด ๓ อันดับแรกของจังหวัดสิงห์บุรี คือ

๑. อุตสาหกรรมโลหะ ประกอบด้วยการผลิต แปรรูปหินแกรนิต และหินอ่อน เป็นหลัก รองลงมาได้แก่ ผลิตคอนกรีตมวลเบา ผลิตคอนกรีตผสมเสร็จ และผลิตอิฐดินเผา ปัจจุบันมีโรงงานทั้งสิ้น ๕๐ โรงงาน เงินลงทุน ๓,๔๙๔ ล้านบาท คนงาน ๑,๖๐๒ คน

๒. อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ ประกอบด้วยการผลิตกระดาษหนังสือพิมพ์ เป็นหลัก รองลงมาได้แก่ ผลิตกระดาษชนิดต่างๆ ปัจจุบันมีจำนวนโรงงานทั้งสิ้น ๒ โรงงาน เงินลงทุน ๓,๒๔๐ ล้านบาท คนงาน ๕๑๒ คน

๓. อุตสาหกรรมพลาสติก ประกอบด้วยการผลิตทำของใช้จากพลาสติก และผลิตพลาสติกทุกชนิด รองลงมาได้แก่ ผลิตภัณฑ์พลาสติก หรือ เคลือบด้วยพลาสติก และทำขวดพลาสติกบรรจุยา ปัจจุบันมีโรงงานทั้งสิ้น ๑๓ โรงงาน เงินลงทุน ๓,๑๗๑ ล้านบาท คนงาน ๘๓๘ คน

แหล่งที่มาของข้อมูล : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสิงห์บุรี

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

การท่องเที่ยว : แหล่งท่องเที่ยว และสถานที่น่าสนใจของจังหวัดสิงห์บุรี

อำเภอเมืองสิงห์บุรี

❖ **ศาลจังหวัด และศาลากลางจังหวัดสิงห์บุรี** ตั้งอยู่บนถนนวิไลจิตต์ ตำบลในเมือง ในเขตเทศบาลอำเภอเมืองสิงห์บุรี ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ศาลจังหวัดสร้างขึ้นเมื่อปี ร.ศ. ๑๒๙ (พ.ศ. ๒๔๕๓) และศาลากลางจังหวัด สร้างขึ้นเมื่อปี ร.ศ. ๑๓๐ (พ.ศ. ๒๔๕๔) สร้างในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นตึกก่ออิฐถือปูนชั้นเดียวทรงยุโรป มีความสวยงามและมีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมมาก กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียน เป็นโบราณสถานที่สำคัญของชาติ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๓

❖ **วัดสว่างอารมณ์** ตั้งอยู่ที่บ้านบางมอญ ตำบลต้นโพธิ์ ในเขตเทศบาลอำเภอเมืองสิงห์บุรี ห่างจากศาลากลางจังหวัดหลังเก่าไปทางลำน้ำเจ้าพระยาประมาณ ๒ กิโลเมตร วัดนี้เป็นศูนย์รวมของศิลปะหลายด้าน ได้แก่ การศึกษา การก่อสร้างโบสถ์ วิหาร ศาลา และโดยเฉพาะการปั้นพระพุทธรูปเหมือน ที่สืบทอดวิชาปั้นพระพุทธรูป มาจากตระกูลบ้านช่างหล่อธนบุรี ภายในวัดยังมี **พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่** เป็นแหล่งเก็บรวบรวมตัวหนังใหญ่ที่สมบูรณ์และสามารถเล่นได้กว่า ๓๐๐ ตัว ซึ่งพระครูสิงหนุณี อดีตเจ้าอาวาส ได้รวบรวมตัวหนังใหญ่จากฝีมือช่างสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลายเอาไว้ และส่วนหนึ่งได้รับมอบหมายจากครูเปีย หัวหน้าคณะหนังเร่ ผู้ที่มีความสามารถในการเชิด-พากย์หนังใหญ่ และได้ถ่ายทอดการแสดงหนังใหญ่สืบทอดกันมา ตัวหนังใหญ่ที่ใช้แสดงแบ่งเป็นชุดใหญ่ ๆ ได้ ๔ ชุด คือ ชุดศึกใหญ่ (ศึกทศกัณฑ์) ชุดศึกมังกุฎ-บุตรลบ ชุดนาคบาท และชุดศึกวิรุณจำบัง มีการสาธิตการแสดงหนังใหญ่ พิพิธภัณฑ์เปิดให้เข้าชมทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. วันเสาร์-อาทิตย์ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๗.๐๐ น.

❖ **วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร** เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ตั้งอยู่ในตำบลจักรสีห์ สันนิษฐานว่าวัดนี้สร้างสมัยก่อนกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ภายในวิหารเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ขนาดใหญ่ มีพุทธลักษณะแบบสุโขทัยที่มีความงดงามมาก มีความยาว ๔๗ เมตร ๔๒ เซนติเมตร(๑ เส้น ๓ วา ๒ ศอก ๑ คืบ ๗ นิ้ว) ลักษณะพระพักตร์หันไปทางทิศเหนือ พระเศียรหันไปทางทิศตะวันออก นอกจากนี้ยังมี **พระกาฬ** เป็นพระพุทธรูปศิลปะลพบุรีปิดทอง และ **พระแก้ว** พระล่อนั่งขัดสมาธิเพชรอันศักดิ์สิทธิ์และมีพระพุทธรูปลักษณะงดงาม ทั้งพระกาฬ และพระแก้วสร้างในสมัยรัชกาลที่ ๕ ใช้เป็นพระประธานในการถือน้ำพิพัฒน์สัตยาของข้าราชการ ด้านหน้าวิหารมีต้นสาละลังกาใหญ่ ต้นไม้สำคัญในพระพุทธศาสนาผลิดอกบานสะพรั่งหลายต้น

❖ **วัดหน้าพระธาตุ** อยู่ในเขตบ้านพระนอนจักรสีห์ ต.จักรสีห์ ห่างจากวัดพระนอนจักรสีห์ไปประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร เดิมชาวบ้านเรียกวัดนี้ว่า วัดหัวเมือง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นวัดหน้าพระธาตุ สันนิษฐานว่าสถานที่บริเวณนี้ จะเป็นที่ตั้งของเมืองสิงห์บุรีเก่า สิ่งที่สำคัญของวัดนี้คือ องค์พระปรางค์สูงประมาณ ๘ วา ทำเป็นรูปครุฑ อสุรถือกระบองประดับอยู่เหนือชั้นเชิงบาตร ภายหลังมีการเสริมแต่งเป็นสถาปัตยกรรมแบบศิลปะอยุธยา ตอนต้น โดยการก่ออิฐเพิ่มเติมเป็นซุ้มจระนมทั้งสี่ด้าน ตั้งแต่ฐานศิลาแลงขึ้นไปก่อด้วยอิฐย่อมุมทรงปรางค์ กลีบขนุนปรางค์ ก่อด้วยอิฐ ทิศตะวันออกขององค์ปรางค์มีพระวิหารหลวง ทิศตะวันตกเป็นพระอุโบสถ และมีเจดีย์กลมเรียงราย หลายองค์ เป็นลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบสมัยอยุธยาตอนปลาย กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๘

❖ **วัดประโชติการาม** ตั้งอยู่ที่ตำบลบางกระบือ อยู่ห่างจากตัวเมืองสิงห์บุรีประมาณ ๕ กิโลเมตร เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๑ เส้นสิงห์บุรี-ชัยนาท (สายเก่า) ไปประมาณ ๕ กิโลเมตร เป็นวัดเก่าแก่ที่ประดิษฐานพระพุทธรูปยืนปางห้ามญาติ พุทธลักษณะงดงามศิลปะแบบสุโขทัยขนาดใหญ่ ๒ องค์ คือ หลวงพ่อทรัพย์ สูง ๖ วา ๗ นิ้ว และหลวงพ่อสิน สูง ๓ วา ๓ ศอก ๕ นิ้ว ซึ่งมีพุทธลักษณะที่งดงาม เป็นที่เคารพสักการะของประชาชนทั่วไป

❖ **วัดกระดังงาบุพการาม** ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลบางกระบือ อยู่เลยจากวัดประโชติการามไปเล็กน้อย มีโบสถ์รูปทรงสมัยใหม่ที่งดงามไม่เหมือนโบสถ์แห่งไหนสร้างอยู่บนฐานศาลาการเปรียญ และวัดนี้ยังมีเจดีย์โบราณทรงระฆังคว่ำคล้ายเจดีย์สมัยอยุธยาตอนต้น ฐานเป็นชั้นมีซุ้มทรงระฆังตั้งแต่ปล้องไฉนขึ้นไป เจดีย์องค์นี้มีความสมบูรณ์ที่สุดที่มีอยู่ในสมัยเดียวกัน ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานแห่งชาติแล้ว นอกจากนี้ด้านหน้าเจดีย์ยังมีโบสถ์เก่าแก่หลังคามุงด้วยกระเบื้องดิน บานประตูโบสถ์เป็นไม้แกะสลักลวดลายสวยงามมาก

❖ **วัดพระปรางค์มุนี** ตั้งอยู่ที่ตำบลม่วงหมู่ ตรงข้ามวิทยาลัยเกษตรกรรมสิงห์บุรี ห่างจากตัวเมืองไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒ ประมาณกิโลเมตรที่ ๑๓๔-๑๓๕ (ทางไปอำเภอรพรมบุรี) จะเห็นองค์พระปรางค์สี่เหลี่ยมสูงเด่นใกล้กับองค์พระปรางค์เป็น *วิหารหลวงพ่อยืน* พระพุทธรูปปูนปั้นศักดิ์สิทธิ์สมัยอยุธยา ด้านข้างวิหารมีบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์เป็นกรุพระเก่าแก่ที่ทางวัดได้ขุดดินบริเวณนั้นมากลบวิหาร ภายในโบสถ์มีภาพจิตรกรรม

อำเภอรพรมบุรี

❖ **วัดกุฎีทอง** ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ในเขตตำบลบางน้ำเชี่ยว ห่างจากถนนสายเอเชียประมาณ ๔๐๐ เมตร หรือเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ กิโลเมตรที่ ๑๒๕-๑๒๖ ภายในวัดมีมณฑปลักษณะเหมือนเจดีย์ย่อมุมไม้สิบสอง สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๓ โดยหลวงพ่อบัญญา อุตมะพิชัย เจ้าอาวาส ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้บนยอด และภายในมณฑปนั้นเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปบาทโลหะจำลองไว้เป็นที่เคารพสักการะ นอกจากนี้ภายในบริเวณวัดกุฎีทองยังมี *ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยพวน* ซึ่งได้รวบรวมเครื่องใช้ไม้สอยในชีวิตประจำวันต่างๆ ของชาวไทยพวน เสื้อผ้าเครื่องประดับ เครื่องมือ ทำนา ดักสัตว์ จับปลา ตลอดจนยวดยานพาหนะทางน้ำเป็นของเก่าแก่ไว้ให้ชม

❖ **คูค่ายพม่า** ตั้งอยู่ที่บ้านเจดีย์หัก หมู่ ๑ ตำบลบ้านแปง ห่างจากตัวเมืองสิงห์บุรีไปประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ กิโลเมตรที่ ๑๒๙ เป็นแหล่งชุมชนโบราณมีลักษณะเป็นเนินดินแนวยาวรูปร่างคล้ายตัว L ยาวประมาณ ๕-๑๕ เมตร กว้างประมาณ ๓ เมตร สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๑๒๗ ครั้งที่พม่ายกกองทัพมาตั้งที่ปากน้ำบางพุทรา เพื่อรวบรวมกำลังเข้าตีกรุงศรีอยุธยา นับเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ปัจจุบันได้ปรับปรุงให้เป็นสวนสาธารณะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนทั่วไป

❖ **วัดอัมพวัน** ตั้งอยู่ที่ตำบลพรหมบุรี ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๖ กิโลเมตรที่ ๑๓๐ เป็นวัดที่มีชื่อเสียงในด้านการปฏิบัติธรรมทางวิปัสสนากรรมฐาน มีพระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ ฐิตธัมโม) เป็นเจ้าอาวาส

❖ **วัดพรหมเทพาวาส (วัดชลอน)** ท่านผู้ใหญ่เล่าว่าตรงนี้น้ำเชี่ยวมาก และวนด้วย เรือขึ้นมาถึงจุดนี้จะชนกัน จึงเรียกว่า “วัดชลวน” (ชล-วน) ต่อมาออกเสียงเป็น “วัดชลอน” (ชะ-ลอน) และเป็นต้นกำเนิด “แม่ครัวหัวป่า” เมื่อครั้งก่อนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ เสด็จพักแรมที่วัดพรหมสาคร เจ้าเมืองพรหมนครขอร้องชาวหัวป่าให้ช่วยกันทำกับข้าว ขนมาไปถวาย เสรวยแล้วพอพระทัยมาก โดยเฉพาะแกงส้มแตงกวา น้ำพริกปลาร้า จึงทรงประสาทร “นี่แน่ะ แม่ครัวหัวป่า แม่ครัวทั้งหลาย ขอนุโมทนา ข้าพเจ้าพอใจที่ทำอาหารอร่อย อาหารดี โปรดรักษารสอาหาร อย่างนี้ไว้ถึงลูกหลานนะ” ตั้งแต่นั้นมาชาวหัวป่า และเด็กเล็กๆ หัดทำกับข้าวใหม่ ๆ ก็อร่อยหมด

❖ **ไหว้พระพรหม ที่เมืองพรหม** ที่เมืองพรหม บริเวณริมถนนสายเอเชีย หมายเลข ๓๒ อ.พรหมบุรี พระพรหมถือเป็นพระเจ้าผู้สร้าง ผู้ลิขิตความเป็นไปของทุกสรรพชีวิต เป็นผู้กำหนดชะตาชีวิตของมนุษย์ทุกคน ผู้บูชาพระพรหม และทำความดี จะได้รับพรให้สมหวังในสิ่งที่ปรารถนา พระพรหมเป็นผู้คุ้มครองคนดี และลงโทษคนกระทำความบาป ผู้มีกิเลสตัณหาผู้มีจิตใจเอื้ออาทร และเสียสละต่อส่วนรวมจะได้พรจาก**พระพรหม** มีความสุข และสมปรารถนา

อำเภอท่าช้าง

❖ **วัดพิภูลทอง** อยู่ในเขตตำบลพิภูลทอง ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๑๖ กิโลเมตร อยู่ห่างจากวัดพระนอนจักรสีห์วรวิหารไปประมาณ ๙ กิโลเมตร ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า วัดหลวงพ่อแพ (พระธรรมสิงหบุราจารย์) ภายในวัดมี *พิพิธภัณฑ์หลวงพ่อแพ* จัดแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติ และเครื่องอัฐบริขารของหลวงพ่อแพตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ในด้านหนึ่งของวัดนี้มีพระพุทธรูปปางประทานพรองค์ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย คือ **พระพุทธรุธรรมมงคลมหามุนี** หรือ **หลวงพ่อใหญ่** ขนาดหน้าตักกว้าง ๑๑ วา ๒ ศอก ๗ นิ้ว สูง ๒๑ วา ๑ ศอก ๓ นิ้ว ภายในเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กประดับด้วยโมเสกทองคำธรรมชาติชนิด ๒๔ เค ครอบๆ พระวิหารใหญ่มีวิหารคด ซึ่งประดิษฐานพระพุทธรูปปางประจำวันต่างๆ และพระสังกัจจายองค์ใหญ่ และบริเวณวัดยังมีสวนธรรมะ และสิ่งก่อสร้างที่สวยงามน่าสนใจ แวดล้อมด้วยบรรยากาศสงบร่มรื่น

❖ **วัดจำปาทอง** ตั้งอยู่ที่ตำบลโพประทับกษ เป็นสถานที่เก็บรักษาเรือพระที่นั่งของสมเด็จพระเทพรัตน-ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อคราวเสด็จประพาสในการล่องแม่น้ำน้อย เป็นเรือมาดแก่ง ประเภทเรือแจว ชื่อว่าเรือจำปาทองสิงห์บุรี นอกจากนั้นภายในวัดมีพระนอนองค์ใหญ่ ศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์

อำเภอค่ายบางระจัน

❖ **อนุสาวรีย์วีรชนค่ายบางระจัน และอุทยานค่ายบางระจัน** อยู่ห่างจากตัวเมือง ๑๕ กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๒ มีพื้นที่ประมาณ ๑๑๕ ไร่ เป็นสวนรุกขชาติพักผ่อนหย่อนใจ จะเห็นอนุสาวรีย์ วีรชนค่ายบางระจันเป็นรูปหล่อประติมากรรมของหัวหน้าชาวยุทธค่ายบางระจันทั้ง ๑๑ คน สร้างโดยกรมศิลปากรปรากฏสวยเด่นเป็นสง่าอยู่ในสวนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันทรงเปิดอนุสาวรีย์นี้ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๑๙ ค่ายบางระจันมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ผืนแผ่นดินแห่งนี้ได้บันทึกเหตุการณ์ความกล้าหาญ และเสียสละของวีรชนไทยที่เกิดขึ้น เมื่อเดือน ๓ ปีระกา พ.ศ. ๒๓๐๘ ในครั้งนั้นชาวบ้านบางระจันได้รวมพลังกันต่อสู้กับกองทัพพม่า ซึ่งมีจำนวนมากมายมหาศาล โดยพม่าต้องยกทัพเข้าตีหมู่บ้านนี้ถึง ๘ ครั้ง ใช้เวลา ๕ เดือน จึงเอาชนะได้เมื่อวันจันทร์แรม ๒ ค่ำ เดือน ๘ ปีจอ พ.ศ. ๒๓๐๙ นับเป็นอนุสาวรีย์ที่มีความสำคัญยิ่งแห่งหนึ่ง ค่ายบางระจันในปัจจุบันได้สร้างจำลองโดยอาศัย

รูปแบบค่ายในสมัยโบราณ และภายในบริเวณยังมี *อาคารศูนย์ศึกษาประวัติ - ศาสตร์วีรชนค่ายบางระจัน* จัดห้องนิทรรศการโดยแบ่งออกเป็นห้องต่างๆ *ห้องแรก* แสดงเรื่องค่ายบางระจัน เครื่องใช้โบราณ แห่เตาเผาแม่ น้ำน้อย หนังสือ *ห้องที่สอง* จัดแสดงมรดกเมืองสิงห์บุรี *ห้องที่สาม* แสดงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวเมืองสิงห์บุรีและของดีเมืองสิงห์บุรี เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐-๑๗.๐๐ น.

❖ **วัดโพธิ์เก้าต้น หรือ วัดไม้แดง** ตั้งอยู่ที่หมู่ ๘ ตำบลบางระจัน ตรงข้ามกับอนุสาวรีย์วีรชนค่ายบางระจัน ห่างจากตัวเมืองประมาณ ๑๕ กิโลเมตร เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๒ เป็นสถานที่ที่วีรชนชาวบ้านบางระจันได้เคยใช้เป็นที่พักในการต่อต้านพม่าที่ยกกองทัพมาตีกรุงศรีอยุธยาเมื่อปีพ.ศ. ๒๓๐๘ ชาวบ้านเรียกวัดนี้ว่า “วัดไม้แดง” เพราะภายในบริเวณมีต้นไม้แดง ซึ่งเป็นไม้เนื้อแข็งอยู่หลายต้น และชาวบ้านถือกันว่าเป็นไม้ศักดิ์สิทธิ์ไม่มีใครกล้าตัด หรือทำลาย ในบริเวณวัดมี “วิหารพระอาจารย์ธรรมโชติ” เป็นวิหารทรงจัตุรมุข พระอาจารย์ท่านเป็นผู้นำสำคัญผู้หนึ่งของชาวบ้านบางระจัน และใกล้ๆ กันก็มี *สระน้ำพระอาจารย์ธรรมโชติ* มีปลาอยู่ชุกชุมเพราะชาวบ้านถือว่าเป็นปลาศักดิ์สิทธิ์ จึงไม่จับไปรับประทานและยังมีศาลรวมวิญญาณวีรชนค่ายบางระจันตั้งอยู่ใกล้ริมรั้ว ส่วนหน้าวัดได้มีการจำลองค่ายบางระจันตามประวัติศาสตร์ไว้ด้วย กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนวัดโพธิ์เก้าต้นเป็นโบราณสถาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๘

❖ **วัดสิงห์สุทธาวาส** ตั้งอยู่ตำบลโพธิ์สามต้น เดิมชื่อว่าวัดตะเคียน เพราะมีต้นตะเคียนอยู่เป็นสัญลักษณ์ เริ่มก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๙๑ ต่อมาทางราชการย้ายเมืองสิงห์ จากแม่น้ำจักรสีห์มาตั้งอยู่ริมแม่น้ำน้อย ทางด้านใต้ของวัดตะเคียน และคงจะเปลี่ยนชื่อช่วงต่อมา เรียกกันตามชื่อเมืองว่า “วัดสิงห์” ครั้นถึงสมัยของพระมหาเนียมเกิดเมฆ เป็นเจ้าอาวาสจึงต่อคำท้ายเป็น “วัดสิงห์สุทธาวาส” ปัจจุบันวัดสิงห์สุทธาวาสมี พระครูวิสุทธาภิรักษ์ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าอาวาสท่านได้ปรับปรุงบริเวณวัดอย่างเป็นสัดส่วนชัดเจน โดยแบ่งเป็นเขตพุทธาวาส สังฆาวาส ภายในวัด และรอบๆ บริเวณวัด จัดบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม โดยจัดสวนหย่อมปลูกไม้ดอกไม้ประดับ รอบบริเวณวัด ตามต้นไม้จะมีสุภาสิต คติธรรม (ต้นไม้พูดได้) เพื่อไว้เป็นคติสอนใจ มีปูชนียวัตถุ คือพระพุทธรูป อยู่ในมณฑปพระพุทธรูปปางนาคปรก สร้างด้วยศิลา ชาวบ้านเรียก “หลวงพ่อนาค” องค์พระเป็นหินศักดิ์มีพิญานาค ๗ เศียร แผ่รัศมีรอบเศียรพระ ด้านหลังองค์พระมีเสมาธรรมจักร แต่ปัจจุบันหลวงพ่อนาคได้ถูกขโมยไป ดังนั้นหลวงพ่อนาคที่เห็นอยู่นี้เป็นองค์จำลองที่ทำจากปูนปั้น นอกจากนี้ยังพบ สิงห์ปั้นด้วยดินเผาอยู่ ๒ ตัว สันนิษฐานว่า สิงห์ที่พบนี้เป็นที่มาของชื่อ “วัดสิงห์” ซึ่งต่อขุนสิงขรภุมมา ได้ขอไปไว้ที่อำเภอบางระจัน (ซึ่งสมัยนั้นชื่อ อ.สิงห์) ๑ ตัว ปัจจุบันยังมีอยู่ที่ หน้าที่ว่าการอำเภอบางระจัน

อำเภอบางระจัน

❖ **วัดพระปรางค์** ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ บ้านโคกหม้อ ตำบลเชิงกลัด ภายในบริเวณวัดมีพระปรางค์ศิลปะแบบอยุธยาตอนต้น พุทธศตวรรษที่ ๒๑ สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช องค์ปรางค์สูงประมาณ ๑๕ เมตร ก่อด้วยอิฐแบบปรางค์ไทยสูงชะลูดคล้ายฝักข้าวโพด ฐานเตี้ย ภายในกลวงมีคูหาสี่เหลี่ยมจตุรัสบนผนังคูหา และปัจจุบันร่องรอยภาพจิตรกรรมฝาผนังได้ลบเลือนไปแล้ว ด้านหลัง มีพระอุโบสถเก่าแก่แบบอยุธยา หน้าบันเป็นลายแกะสลักไม้รูปตัวสิงห์ และคันทวยต่างๆ มีภูเขาและรอยพระพุทธรูปจำลองบนยอดเขา นอกจากนี้ยังปรากฏร่องรอยของเตาเผาแม่ น้ำน้อย ประมาณ ๓-๔ เตา วัดพระปรางค์ถูกขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๘๗

❖ **แหล่งเตาเผาแม่น้ำน้อย** ตั้งอยู่ในบริเวณวัดพระปรมาภิไธย (ชั้นสุทธ) เป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาขนาดใหญ่ที่สุดในสมัยกรุงศรีอยุธยา ระหว่าง พ.ศ. ๑๙๑๔-๒๓๑๐ ลักษณะตัวเตาเป็นแบบระบายความร้อนเฉียงขึ้น ก่อด้วยอิฐ ตัวเตาบางส่วนคล้ายเรือประทุนจึงเรียก “เตาประทุน” แบ่งเป็น ๓ ส่วน คือ ปล่องไฟ ห้องวางเครื่องปั้นดินเผา และห้องเชื้อเพลิง ตัวเตาเผาที่นับว่ามีขนาดใหญ่ มีความยาวถึง ๑๔ เมตร กว้าง ๕.๖๐ เมตร และเส้นผ่าศูนย์กลางของปล่องควันไฟยาว ๒.๑๕ เมตร เคยใช้เป็นที่ผลิตภาชนะดินเผา เช่น ไห อ่าง ครก กระปุก ช่อฟ้า กระเบื้องปูพื้น เป็นต้น

❖ **อุทยานแม่ลามหาราชานุสรณ์** ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ายาย มีพื้นที่อยู่ในเขตอำเภออินทร์บุรีและอำเภอบางระจัน ห่างจากอำเภอเมืองไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๑ (สายสิงห์บุรี-ชัยนาท) ประมาณ ๙ กิโลเมตร จะมีทางแยกเลี้ยวซ้ายเข้าหมู่ ๗ ตำบลบางกระบือ ประมาณ ๒ กิโลเมตร หรือ เข้าทางตำบลท่ายาย ประมาณ ๑.๒ กิโลเมตร ก็จะถึงอุทยานแม่ลามหาราชานุสรณ์ คำว่า “แม่ลา” เป็นชื่อลำน้ำสายหนึ่งในท้องที่จังหวัดสิงห์บุรีไหลผ่านพื้นที่ ๓ อำเภอ คือ อำเภออินทร์บุรี อำเภอบางระจัน และอำเภอเมืองสิงห์บุรี เป็นลำน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยอาหารของปลา ฉะนั้น ปลาที่จับได้จากลำน้ำแม่ลาจึงมีรสชาติอร่อย อ้วน เนื้อนุ่ม มัน โดยเฉพาะปลาช่อนแม่ลา ซึ่งเป็นอาหารและของฝาก ที่ขึ้นชื่อของจังหวัดสิงห์บุรี และมีอุทยานแม่ลามหาราชานุสรณ์ริมฝั่งแม่น้ำลาการ้อง

อำเภออินทร์บุรี

❖ **วัดสุทธาวาส หรือ วัดใหม่** ตั้งอยู่ที่ตำบลท่ายาย ไปตามเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๑ เส้นสิงห์บุรี-อินทร์บุรี กิโลเมตรที่ ๑๑-๑๒ เลี้ยวจากวัดกระดังงาบุปผารามไปประมาณ ๕ กิโลเมตร หรือ ห่างจากที่ว่าการอำเภออินทร์บุรี ไปทางทิศใต้ประมาณ ๓.๕ กิโลเมตร มีวิหารหลังเก่าสร้างในสมัยกรุงศรีอยุธยา ภายในมีภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติพระจุฬามณี วัดด้วยช่างฝีมือชั้นครู เป็นภาพตอนพระพุทธองค์ทรงออกบรรพชา ภาพตอนผจญมาร ภาพตอนพระพุทธองค์ฉันอาหารที่นายจุนทะถวาย ทรงประจวรแล้วเสด็จไปประทับ ณ ต้นรังคู้ เสด็จสู่ปรินิพพาน และภาพเรื่องราวของการถวายพระเพลิง การแจกจ่ายพระอัฐิธาตุแก่เหล่ากษัตริย์และทวยดา บนหน้าบันเป็นภาพบรรจุพระอัฐิธาตุของพระพุทธเจ้าลอยในน้ำ นับเป็นโบราณสถานที่มีความงดงามและมีคุณค่าอีกแห่งหนึ่ง

❖ **วัดโบสถ์** ตั้งอยู่ที่ตำบลอินทร์บุรี ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยาห่างจากตัวเมืองไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๑๑ เส้นสิงห์บุรี-อินทร์บุรี (สายเก่า) กิโลเมตรที่ ๑๔-๑๕ ไปประมาณ ๑๖ กิโลเมตร เป็นพระอารามหลวง เดิมเป็นวัดร้างมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาส่วนพระอุโบสถเป็นเพียงแห่งเดียวที่สร้างโดยใช้รางรถไฟเป็นแกนกลางข้างล่าง และที่น่าสนใจ คือ การแกะสลักบานประตูหน้าต่างโบสถ์ทั้งหลาย โดยช่างที่มีฝีมือแกะสลักของเมืองสิงห์บุรี คือ ช่างชื่น หัตถโกศล ภายในโบสถ์มีพระประธานที่เก่าแก่ พุทธลักษณะที่งดงามมาก ปัจจุบันโบสถ์แห่งนี้ได้รับการบูรณะใหม่

❖ **พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อินทร์บุรี** ตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกับวัดโบสถ์ ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา เดิมเป็นพิพิธภัณฑ์ของวัดโบสถ์มาก่อน ก่อตั้งโดยอดีตเจ้าอาวาสวัดโบสถ์ พระเทพสุทธิโมลี เจ้าคณะจังหวัดสิงห์บุรี และอุทัยธานี ได้รวบรวมจัดเก็บรักษาโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๓ มีโบราณวัตถุที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับด้านประวัติศาสตร์ เช่น โบราณวัตถุที่ขุดพบได้จากแหล่งโบราณบ้านคูเมือง แหล่งเตาเผาแม่น้ำน้อย จัดแสดงเครื่องประดับสมณศักดิ์ของพระสงฆ์ พัดยศ พระพุทธรูปสมัยต่าง ๆ เครื่องถ้วยศิลปะไทย-จีน เครื่องดนตรีไทย ส่วนชั้นล่างเป็นการละเล่นพื้นบ้าน เครื่องมือตักปลา เครื่องทอผ้า ตะเกียงโบราณ

❖ **เมืองโบราณบ้านคูเมือง** (อยู่ภายในสวนรุกขชาติคูเมือง) ตั้งอยู่ที่บ้านคูเมือง ตำบลห้วยชัน ภายในสวนรุกขชาติคูเมือง ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๒๓ กิโลเมตร สันนิษฐานว่าเป็นชุมชนโบราณสมัยทวารวดี ผังเมืองเป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมมน กว้าง ๖๕๐ เมตร ยาว ๗๕๐ เมตร สูงจากพื้น ๑ เมตร มีเนินดินขนาดใหญ่ มีคูน้ำคันดินล้อมรอบ มีการขุดค้นพบภาชนะดินเผามากมาย เช่น เครื่องถ้วยชาม หม้อ ไห กาน้ำ ลูกปัดหินสีต่าง ๆ ตะคันดินเผา ธรรมจักรหินเขียว ต้มหู ลูกปัด หินสี และเหรียญเงินมีคำจารึกว่า “ศรีทวารวดีศวรปุญยะ” แสดงให้เห็นว่ามีชุมชนอาศัยอยู่ในบริเวณนี้ติดต่อกันมาตั้งแต่สมัยพูนจนจนถึงรัตนโกสินทร์ ปัจจุบันวัตถุโบราณที่ค้นพบได้นำไปเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติอินทร์บุรี และภายในบริเวณเมืองโบราณบ้านคูเมืองปัจจุบันได้จัดให้เป็นสวนรุกขชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ มีคูน้ำโบราณล้อมรอบ มีพันธุ์ไม้ต่างๆ รมรื่นสวยงาม

❖ **วัดม่วง** ตั้งอยู่ที่ตำบลอินทร์บุรี ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา หากมาจากถนนสายเอเชีย ห่างจากตัวตลาดอินทร์บุรี มีทางเลี้ยวซ้ายไปประมาณ ๒.๕ กิโลเมตร สันนิษฐานว่า สร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นประมาณปี พ.ศ. ๒๓๖๕ เดิมนี้มีต้นมะม่วงอยู่มาก จึงเรียกว่า “วัดม่วง” ภายในวัดมีวิหารเก่าแก่เป็นอาคารปูนรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีมุขยื่นออกมาที่หน้าบันประดับด้วยภาชนะเครื่องถ้วยต่างๆ ในวิหารมีพระพุทธรูปปางมารวิชัย เป็นพระประธานที่พุทธลักษณะงดงาม ประดิษฐานอยู่บนฐานชุกชีรูปฐานสิงห์ มีฐานบัวขนาดใหญ่รองรับ เพดานประดับด้วยลายเขียนรูปดาว มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเขียนด้วยสีฝุ่น ฝีมือช่างพื้นบ้านสันนิษฐานว่าเขียนขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ และมีเรื่องราวพุทธประวัติของพระพุทธเจ้า ตลอดจนแสดงภาพชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมของสังคมโบราณในระดับต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

❖ **ไหว้พระอินทร์ที่เมืองอินทร์** ในบริเวณ FN Factory outlet หมู่ ๑ ตำบลน้ำตาล อำเภออินทร์บุรี **พระอินทร์** เป็นมหาเทพที่ยิ่งใหญ่เหนือชีวิตของมนุษย์ และสรรพสัตว์มีหน้าที่ปกป้องดูแลโลกให้พ้นจากสิ่งเลวร้ายต่างๆ เป็นผู้นำเหล่าเทพเจ้าไปกำจัดอสูรร้ายในหลายคราว หากคนดีมีเคราะห์ร้าย **พระอินทร์** จะลงมาช่วยทุกครั้งไป มีฐานะเป็นพระผู้ดูแลทุกข์สุขของมนุษย์โลก ดินฟ้าอากาศและสงคราม และยังเป็นเทพนักสังคมนาการสังเคราะห์คนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่า อำนาจของ **พระอินทร์** นั้น จะช่วยปลดปล่อยความชั่วร้าย หรือสิ่งไม่ดีบริเวณนั้น พร้อมทั้งปกป้องรักษาธุรกิจให้เจริญรุ่งเรือง รวมถึงคุ้มครองผู้บูชาในศาสนาพุทธ **พระอินทร์** ยังเป็นเทพผู้รักษาพระพุทธศาสนาให้อยู่นานยั้งถึง ๕,๐๐๐ ปี เนื่องจากพระอินทร์เป็นเทวษัตริย์ หมายถึงเป็นราชาแห่งเหล่าทวยเทพ จึงมีอำนาจในการสั่งการ ทำลายผู้ที่ไม่นำพาพระพุทธศาสนาไปในทิศทางที่ไม่ดี

เทศกาลงานประเพณี

◎ **งานวันวิโรชนค้ายางระจัน** จัดขึ้นเป็นประจำในระหว่างวันที่ ๔-๖ กุมภาพันธ์ของทุกปี ที่บริเวณอนุสาวรีย์วิโรชนและอุทยานค้ายางระจัน ตำบลบางระจัน อำเภอค่ายางระจัน ประกอบไปด้วยพิธีสักการะรูปจำลองพระอาจารย์ธรรมโชติ และวางพวงมาลาสักการะอนุสาวรีย์วิโรชนค้ายางระจัน การแสดงละครประวัติศาสตร์เกี่ยวกับวีรกรรมของวิโรชนค้ายางระจัน ประกอบแสง สี เสียง การละเล่นพื้นบ้าน มหรสพ การแสดงนิทรรศการของดีเมืองสิ่งต่างๆ มากมาย

◎ **ประเพณีกำฟ้า** เป็นงานบุญพื้นบ้านของชาวไทยพวนที่บ้านบางน้ำเชี่ยว และหมู่บ้านโกศกาวัด อำเภอมัญจาคีรี จัดขึ้นเพื่อเป็นการบูชาและระลึกถึงเทพดาผู้รักษาพม่า และบันดาลให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล ถือเอาวันขึ้น ๒ ค่ำ เดือน ๓ เป็นวันสุกดิบ โดยชาวบ้านจะช่วยกันตำข้าวปุ้น (ขนมจีน) และข้าวจี ข้าวหลามไว้สำหรับทำบุญตักบาตรในวันรุ่งขึ้น พิธีจะมีในตอนเย็น เรียกกันว่า “ไปงันข้าวจี” ชาวบ้านจะนำข้าวสารเหนียว ไข่ น้ำตาล ไปเข้ามงคลในพิธีเจริญพุทธมนต์ กลางคืนจะมีมหรสพแสดงกันเป็นที่สนุกสนาน ตกตึกจะพากันนั่งข้าวเหนียว ทำขนม ในวันขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ ซึ่งเป็นวันกำฟ้า ชาวบ้านก็จะนำไทยทานและอาหารที่เตรียมไว้ไปร่วมทำบุญที่วัด เมื่อพ้นกำฟ้า ๗ วันแล้ว จะต้องกำฟ้าอีกครั้งวัน และนับต่อไปอีก ๕ วัน จะมีการจัดอาหารถวายพระ เสร็จแล้วนำไฟต้นหนึ่งไปทำพิธีเลียแล้ง โดยการนำไปลอยตามแม่น้ำลำคลอง ถือเป็นการบูชาและระลึกถึงเทพเจ้าเป็นอันเสร็จพิธีกำฟ้า

๑๐ **ประเพณีตีข้าวบิณฑ** เป็นประเพณีเก่าแก่ที่ทำกันอยู่แห่งเดียวที่หมู่บ้านจักรสีห์ อำเภอเมืองสิงห์บุรีนิยมทำในช่วงวันสงกรานต์ ระหว่างวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน ของทุกปี ชาวบ้านจะนัดกันทำพิธีโดยการนำข้าวเหนียว หรือ ข้าวเหนียวแดงมาหุง หรือ นึ่งพอสุกนำมาใส่ใบตองพับเป็นรูปกรวย นำไปถวายหลวงพ่อบุญนอญจักรสีห์ที่วัดพระนอนจักรสีห์ด้วยการนำพานใส่กรวยข้าวเหนียวที่เตรียมวางไว้ด้านหน้าองค์พระนอน เพื่อทำพิธีถวายข้าวเหนียว เมื่อเห็นว่าเวลาผ่านไปพอสมควรจะทำพิธีลาข้าว ทุกคนจะตรงไปที่พานข้าวของตน แบ่งข้าวเหนียวในกรวยใส่กระถาง แล้วนำไปวางไว้ที่หน้าองค์พระนอนพอเป็นสังเขป จากนั้นชาวบ้านจะแยกกันนั่งเป็นวง ๆ ละ ๖-๗ คน แบ่งกันรับประทานข้าวที่เหลือ ซึ่งถือว่าเป็นข้าวบิณฑของหลวงพ่อบุญนอญจักรสีห์

๑๑ **ประเพณีกวนข้าวทิพย์** การกวนข้าวทิพย์ หรือ ข้าวมธุปายาสนี้มักจะจัดขึ้นที่หมู่บ้านวัดกุฎีทอง บ้านโศกาวัดมณี วัดอตุตมะพิชัย อำเภอพรหมบุรี วันทำพิธีกวนข้าวทิพย์นี้ได้กำหนดไว้เป็นที่แน่นอนมักจะทำกันในช่วงข้าวกำลังเป็นน้ำนม โดยการปลูกปะรำพิธีแล้วใช้ด้ายสายสิญจน์วนรอบปะรำพิธี นิมนต์พระสงฆ์มาเจริญพระพุทธมนต์ แล้วให้หญิงสาวพรหมจารีนำเครื่องปรุงข้าวทิพย์ต่าง ๆ ที่เตรียมไว้ ๙ สิ่ง ได้แก่ ถั่ว งา นม เนย น้ำตาล มะพร้าว น้ำผึ้ง น้ำอ้อย และน้ำที่คั้นได้จากข่าน้ำนมใส่ลงในกระทะที่ใช้ไฟสุ่มเพลิงจากดวงอาทิตย์ติดไฟด้วยฟืนไม้ชัยพฤกษ์ และไม้พุทรา ขณะใส่ของต่างๆ ลงในกระทะพระสงฆ์สวดชัยมงคลคาถา ย่ำซ้อง ย่ำกลอง การจัดพิธีกรรมยังคงรักษารูปแบบเดิมไว้ คือ มีพรหมณ์เข้าพิธี และสาวพรหมจารีที่จะเข้าร่วมพิธีต้องเป็นหญิงสาวที่ยังไม่มีดอกไม้ (ระดู) นุ่งขาวห่มขาว สมทานศีล ๘ เพื่อให้มีความบริสุทธิ์ทั้งกายและใจ จากนั้น จึงช่วยกันกวนข้าวทิพย์ใช้เวลาประมาณ ๖ ชั่วโมง เสร็จแล้วตักใส่ภาชนะเตรียมถวายพระในวันรุ่งขึ้น

๑๒ **ประเพณียาดอกไม้ (ตักบาตรดอกไม้)** เป็นงานบุญเข้าพรรษาประจำตำบลบ้านแปง อำเภอพรหมบุรี ณ วัดจินตตามณี โดยจะมีการจัดกิจกรรมพื้นฟูประเพณียาดอกไม้ (ตักบาตรดอกไม้) ในช่วงวันเข้าพรรษาเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ซึ่งเป็นประเพณีท้องถิ่นดั้งเดิมของชุมชนชาวบ้านเวียงจันทร์ที่เป็นบรรพบุรุษของชุมชนในตำบลบ้านแปง ตั้งแต่ปู่ย่าตายายให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของพุทธศาสนิกชน ชาวตำบลบ้านแปง ซึ่งประเพณีนี้เป็นประเพณีดั้งเดิมที่มีกันมานานเป็นร้อยปีแล้ว และเพื่อที่จะให้ประเพณีนี้ยังอยู่กับเราไปนานๆ จึงได้กำหนดวันเข้าพรรษาให้เป็นวันตักบาตรดอกไม้ ทางวัดในหมู่บ้านจะมีการตักบาตรและ ประมาณครึ่งชั่วโมง ญาติโยมพี่น้องก็จะพาลูกหลานมาที่วัด จัดข้าวตอกดอกไม้ ๕ ชนิด คือ ข้าวตอก ดอกมะลิ ดอกกรัก ดอกบัว ดอกข้าวโพด รูป ๓ ดอก เทียน ๑ เล่ม จัดเป็นกำใส่บาตรพระ เพื่อใช้เข้าอุโบสถ เป็นพุทธบูชา

๑๓ **การแข่งขันเรือยาวประเพณี** การแข่งขันเรือยาวจัดขึ้นเป็นประจำในช่วงเดือนกันยายนของทุกปีที่บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา ริมเขื่อนหน้าศาลากลางจังหวัดหลังเก่า ตลอดจนบริเวณลำแม่น้ำน้อย ตามที่หน่วยงาน หรือ ภาคส่วนต่างๆ กำหนดจัดขึ้น ซึ่งมีเรือที่มีชื่อเสียงของจังหวัดต่างๆ ส่งเข้าร่วมการแข่งขัน เพื่อชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นับเป็นงานประเพณีที่ตื่นเต้นสนุกสนาน และเร้าใจ ตลอดจนได้เพลิดเพลินกับความสวยงามของเรือแต่ละลำที่ตกแต่งลวดลายและประดับประดาอย่างเต็มที่

๑๔ **งานเทศกาลกินปลาและของดีเมืองสิงห์บุรี** จัดขึ้นประมาณปลายเดือนธันวาคมของทุกปีเนื่องจากจังหวัดสิงห์บุรีมีลำน้ำแม่ลาเป็นลำน้ำธรรมชาติที่มีปลาชุกชุม และมีชื่อเสียงมาก คือ ปลาช่อนแม่ลา ซึ่งเป็นอาหารจานเด็ดของสิงห์บุรี นอกจากนี้สิงห์บุรียังเป็นถิ่นกำเนิดของแม่ครัวหัวป่า ต้นตำรับอาหารคาวหวานที่มีชื่อเสียงในสมัยรัชกาลที่ ๕ อีกด้วย

๐ ประเพณีสงกรานต์ภาคกลาง จัดบริเวณวัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร อำเภอเมืองสิงห์บุรี โดยมีกิจกรรมเด่น อาทิ ประกวดควายไทยเขางาม สงกรานต์ชายหาด การแสดง แสง สี เสียง “ตำนานพระนอน” ร่วมรับประทานอาหารขันโตก พิธีอัญเชิญห่มผ้าพระนอน พิธีช้าวินาศ กินข้าวหัวป่า กตัญญูทเวทิตาผู้ใหญ่ ก่อพระเจดีย์ทรายพุทธบูชา เป็นต้น การแข่งขันเรือมาศ ๑๒ ฝีพาย (เยาวชน ชาย – หญิง) การแข่งขันเรือแจวเดี่ยว (ทั่วไป) การแข่งขันเรือพายหัวใบท้ายบอด การแข่งขันกีฬาพื้นบ้าน พิธีสงฆ์พระนอนจักรสีห์จำลอง และสงฆ์น้ำพระภิกษุสงฆ์จากทุกวัดในจังหวัดสิงห์บุรี การประกวดเทพีสงกรานต์ ตลาดนัดลานวัดของดีเมืองสิงห์ วัดพระนอน “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์”

๐ ประเพณีลาวแก้ว คือ ประเพณีเพาะกระดาษ หรือใส่กระดาษ ของชาวตำบลทองเอน อ.อินทร์บุรี โดยการใส่กระดาษจะเริ่มเมื่อมีการประกาศ กำหนดงานบุญมหาชาติ ซึ่งแต่ละหมู่บ้านจะกำหนดไม่ตรงกัน หมู่บ้านใดตรงถึงวันกำหนดวันทำบุญ แต่ละบ้านจะทำขนมเส้นหรือขนมจีบ และข้าวต้มมัดเพื่อเตรียมไว้สำหรับวันงานวันเริ่มแรกของการทำบุญ เรียกว่า "วันตั้ง" ในวันตั้งนี้หมู่บ้านที่ยังไม่ทำบุญก็จะนำผลไม้ เช่น กล้วย อ้อย ส้ม ฯลฯ ไปยังบ้านที่มีงานโดยหนุ่มสาวจะแต่งตัวสวยงามเดินทางเป็นกลุ่มๆ การร่วมงานบุญ นั้นอาจใช้ผลไม้ต่างๆ ที่นำมาหรือเงินก็ได้ และอาจมีธูปเทียนใส่พานนำไปให้เจ้าของบ้าน การนำเอาของมาร่วมสมทบทำบุญ เรียกว่า "ใส่กระดาษ" เจ้าของบ้านเลี้ยงอาหารแขก และเมื่อแขกกลับก็จะให้ข้าวต้มมัดเป็นของตอบแทน ประเพณีการใส่กระดาษนี้ หนุ่มสาวจะได้มีโอกาสพบปะ พูดคุยกันโดยพ่อแม่ฝ่ายหญิงไม่ขัดขวาง วันรุ่งขึ้นจากวันตั้งก็จะเป็นวันเทศน์มหาชาติโดยแต่ละบ้านจะจับสลากกันว่าบ้านไหนจะได้ติดกัณฑ์เทศน์มหาชาติกัณฑ์ไหน สถานที่ก็จัดเตรียมและตกแต่งอย่างสวยงามให้มีบรรยากาศคล้ายป่าหิมพานต์ ประดับไปด้วยต้นไม้ออกไม้ รังผึ้ง เครื่องจักรสานเป็นสัตว์ต่างๆ หรือทำด้วยกระดาษสวยงาม การเทศน์จะเริ่มขึ้นในตอนเที่ยงคืนของวันตั้ง โดยต้องเทศน์ให้เสร็จภายใน ๑ วัน

การศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ปีการศึกษา ๒๕๕๕

อำเภอ	โรงเรียน (แห่ง)	จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักเรียน	ผู้บริหาร	ครู
เมืองสิงห์บุรี	๒๒	๒๖๒	๕,๓๓๗	๒๗	๒๘๔
ค่ายบางระจัน	๑๖	๑๕๕	๒,๖๔๒	๑๗	๑๖๓
ท่าช้าง	๗	๕๙	๗๘๙	๗	๖๙
บางระจัน	๒๒	๒๐๐	๒,๐๗๑	๒๓	๑๕๖
พรหมบุรี	๑๗	๑๓๗	๑,๓๔๑	๑๕	๑๑๓
อินทร์บุรี	๓๙	๓๗๔	๔,๒๔๒	๔๑	๓๒๖
รวม	๑๒๓	๑,๑๘๗	๑๖,๔๒๒	๑๓๐	๑,๑๑๑

แหล่งที่มาของข้อมูล : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

พฤษภาคม ๒๕๕๗

สาธารณสุข

จำนวนสถานบริการรักษาพยาบาลภาครัฐและเอกชน

อำเภอ	โรงพยาบาล รัฐบาล (แห่ง)	โรงพยาบาล เอกชน (แห่ง)	โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพ ตำบล (แห่ง)	คลินิกเอกชน (แห่ง)	ร้านขายยา (แห่ง)
เมืองสิงห์บุรี	๑	๑	๙	๓๕	๓๓
บางระจัน	๑	-	๗	๑๐	๑๓
ค่ายบางระจัน	๑	-	๕	๖	๑๓
พรหมบุรี	๑	-	๖	๕	๑๐
ท่าช้าง	๑	-	๓	๔	๘
อินทร์บุรี	๑	-	๑๗	๑๖	๑๗
รวม	๖	๑	๔๗	๗๖	๙๔

แหล่งที่มาของข้อมูล : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี
พ.ศ. ๒๕๕๗

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ทรัพยากรน้ำผิวดิน ได้แก่

แม่น้ำสายหลัก ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา
แม่น้ำสายรอง ได้แก่ แม่น้ำน้อย แม่น้ำลพบุรี
คู/คลอง/ลำราง/ห้วย ได้แก่ ๑) ลำราง ๑๓ แห่ง -ลำปากลาด ลำโพธิ์ชัย ลำห้วยชัน ลำราง
ท้ายน้ำ ลำรางจิก ลำรางกรูด ลำรางบ้านคู ลำรางกะโฮ้ ลำรางไผ่ดำ ลำรางมะดัน ลำรางเจ๊ก ลำรางปากแรด
ลำรางพระยาพายเรือ ๒) ห้วย ๕ แห่ง - ห้วยหน้าวัดพระนอน ห้วยจระเข้(ต.หัวไผ่) ห้วยจระเข้ (ต.โพชนไก่)
ห้วยจระเข้ (ต.บางระจัน) ห้วยขนาน ๓) คู/คลอง ๗๒๙ แห่ง
อ่างเก็บน้ำ/บึง/หนองน้ำ ได้แก่ ๑) หนอง บึง ๘๕๓ แห่ง ๒) อ่างเก็บน้ำ ๒ แห่ง
๓) ทะเลสาบ ๐ แห่ง

๒. ทรัพยากรน้ำบาดาล : มีแหล่งน้ำใต้ดินอยู่ทั่วไป ซึ่งสามารถจำแนกตามปริมาณ การไหลได้ ๒ บริเวณ
ดังนี้

* บริเวณที่มีปริมาณน้ำใต้ดินมาก (๕๐-๒๐๐ ลบ.ม./ชม.) โดยทั่วไป น้ำมีคุณภาพดี ครอบคลุมพื้นที่
ตอนกลางและแนวเหนือ-ใต้ของจังหวัดบางพื้นที่เป็นน้ำกร่อย และมีตะกอนสนิมเจือปนครอบคลุมพื้นที่ตอนกลางของ
จังหวัด

* บริเวณที่ให้ปริมาณน้ำใต้ดินน้อย (๑-๓๐ ลบ.ม./ชม.) โดยทั่วไปคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ครอบคลุม
พื้นที่ด้านตะวันออกของอำเภออินทร์บุรี อำเภอเมือง บางพื้นที่เป็นน้ำกร่อย และมีตะกอนสนิมเหล็กเจือปนครอบคลุม
พื้นที่ตอนบนของอำเภอพรหมบุรี

๓. ทรัพยากรป่าไม้ : จังหวัดสิงห์บุรีไม่มีพื้นที่ป่าไม้ขนาดใหญ่ และป่าสงวนแห่งชาติ แต่มีป่าไม้ในลักษณะป่าชุมชน โดยจังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่ป่าชุมชน ประมาณ ๔๙ ไร่ (๒๕๔๙) ส่วนใหญ่อยู่ใกล้แหล่งน้ำ ป่าชุมชนปลูกโดยชุมชน และให้ชุมชนดูแลรักษา พร้อมใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน ถึงแม้จังหวัดสิงห์บุรีจะไม่มีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ แต่ด้วยโครงการปลูกป่าชุมชน ส่งผลให้ประชาชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เรียนรู้การอยู่ร่วมกับป่า และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด

ด้านศาสนา

จังหวัดสิงห์บุรีมีวัดในศาสนาพุทธ จำนวน ๑๗๘ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๒ แห่ง วัดคริสต์ ๑ แห่ง มัสยิด ๒ แห่ง จำนวนผู้นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๘.๘๐ จำนวนผู้นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๑.๐๒ จำนวนผู้นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๐.๑๘

พระอารามหลวง

- วัดพระนอนจักรสีห์วรวิหาร (พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดวรวิหาร) ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี
- วัดพิบูลทอง (พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ) ตำบลพิบูลทอง อำเภอท่าช้าง
- วัดโบสถ์ (พระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ) ตำบลอินทร์บุรี อำเภออินทร์บุรี (ธรรมยุติกนิกาย)

แหล่งที่มาของข้อมูล : สารานุกรมเสรี

พฤษภาคม ๒๕๕๖

ส่วนที่ ๒

ทิศทางการพัฒนา

๒.๑ ทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

วิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ "สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง"

พันธกิจการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์บนหลักการของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในทุกมิติของการพัฒนา มีพันธกิจ ดังนี้

(๑) สร้างความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ควบคู่กับการสร้างสังคมคุณธรรม เพื่อให้คนกินดี อยู่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี ปลอดภัยจากอาชญากรรม อุบัติเหตุ ยาเสพติด และอบายมุข คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ สุข มีวัฒนธรรมประชาธิปไตย และธรรมาภิบาล

(๒) พัฒนาระบบการผลิตและบริการให้เข้มแข็งและมีเสถียรภาพบนฐานความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ของคนไทย ขยายหลักประกันทางสังคมให้ครอบคลุมประชาชนทุกคน สร้างความมั่นคงด้านอาหาร และพลังงาน รวมทั้งยารักษาโรคจากสมุนไพรบนฐานทรัพยากร และความหลากหลายทางชีวภาพ พร้อมทั้งปรับโครงสร้างการผลิต และการบริโภคของประเทศให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

(๓) สร้างภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็งสามารถป้องกันและรองรับผลกระทบและ ความเสี่ยงจากวิกฤตเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ และทักษะ สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีเหตุผล

วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก

วัตถุประสงค์

- คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข และสังคมมีธรรมาภิบาล
- คน ชุมชน และสังคม มีความพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลงและอยู่กับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นสุข
- เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมีความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความอุดมสมบูรณ์ ประเทศมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป้าหมายหลัก

เป้าหมายหลักของแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งจะมีการกำหนดเป้าหมายเชิงตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรม ในขั้นตอนต่อไปของการจัดทำร่างรายละเอียดของแผนฯ ได้แก่

- สังคมไทยมีความสุขอย่างมีธรรมาภิบาล
- ประชากรไทยทุกคนมีหลักประกันทางสังคมที่มีคุณภาพ
- โครงสร้างเศรษฐกิจมีความสมดุล เข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้
- ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น
- ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมดีขึ้น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา การพัฒนาประเทศให้มั่นคง สังคมสงบสันติ และประชาชนดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายใน และภายนอกที่คาดการณ์ได้ยาก และมีแนวโน้มรุนแรง ทั้งการเมืองในประเทศ และวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และส่งผลกระทบวงกว้าง ทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ จึงต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงต่างๆ และเสริมรากฐานของประเทศด้านต่างๆ ให้เข้มแข็ง รวมทั้งสร้างโอกาสให้ประเทศสามารถเจริญก้าวหน้าต่อไป โดยให้ความสำคัญกับ ยุทธศาสตร์ที่ลำดับความสำคัญสูง ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ (๑) ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม (๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน (๓) ยุทธศาสตร์การสร้างสมดุลและความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน (๔) ยุทธศาสตร์การสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้ และการสร้างปัจจัยแวดล้อม (๕) ยุทธศาสตร์การสร้างความปลอดภัยกับเศรษฐกิจในภูมิภาค และ (๖) ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งมีกรอบแนวทางเบื้องต้น ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเป็นธรรมในสังคม มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

๑. การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมให้ทุกคนในสังคมไทยสามารถจัดการความเสี่ยง และสร้างโอกาสในชีวิตให้แก่ตนเอง
๒. การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิพึงมีพึงได้ เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก และสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการพัฒนาประเทศ
๓. การเสริมสร้างพลังให้ทุกคนสามารถเพิ่มทางเลือกการใช้ชีวิตในสังคม และสร้างการมีส่วนร่วมในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองได้อย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี
๔. เสริมสร้างความสัมพันธ์ของคนในสังคมให้แน่นแฟ้นเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

๑. การส่งเสริมคนไทยให้มีการเกิดที่มีคุณภาพ มีการกระจายที่สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสของพื้นที่
๒. พัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาประเทศในอนาคต
๓. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๔. ส่งเสริมค่านิยมที่ดี และวัฒนธรรมไทยที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างสมดุลและมั่นคงของอาหารและพลังงาน มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

๑. พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน
๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรและสร้างมูลค่า
๓. สร้างความมั่นคงในอาชีพและรายได้ให้แก่เกษตรกร
๔. สร้างความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานในระดับครัวเรือน และชุมชน
๕. สร้างความมั่นคงด้านพลังงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศและความเข้มแข็งภาคเกษตร
๖. ปรับระบบบริหารจัดการภาครัฐเพื่อเสริมสร้างความสมดุลด้านอาหาร และพลังงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และการสร้างปัจจัยแวดล้อม มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

๑. พัฒนาการผลิตภาคเกษตร และอุตสาหกรรมบริการ
๒. พัฒนาภาคอุตสาหกรรม
๓. พัฒนาภาคบริการ
๔. พัฒนาภาคการค้าและการลงทุน

๕. พัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม
๖. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
๗. ปฏิรูประบบกฎหมายเศรษฐกิจ และกฎ ระเบียบต่างๆ ให้เอื้อประโยชน์ต่อการประกอบธุรกิจ
อย่างเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในภูมิภาค มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

๑. สร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
๒. ขยายความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ และความเป็นหุ้นส่วนกับประเทศคู่ค้า
ของไทยในภูมิภาคต่างๆ
๓. ปรับปรุงเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีการพัฒนาตั้งแต่ระดับชุมชนท้องถิ่น
๔. สนับสนุนการเปิดการค้าเสรี และวางแนวทางป้องกันผลเสียที่จะเกิดขึ้น
๕. พัฒนารฐานการลงทุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในภูมิภาค
๖. สร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ
๗. ส่งเสริมความร่วมมือที่ีระหว่างประเทศในการสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ
อย่างมีจริยธรรมไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
๘. ป้องกันภัยจากการก่อการร้าย และอาชญากรรม ยาเสพติด ภัยพิบัติ และเชื้อโรค

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มีแนวทางสำคัญ ดังนี้

๑. การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. การปรับกระบวนการทัศน์การพัฒนาและพฤติกรรมกรมการบริโภคสู่สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรของภาคการผลิต และบริการ เพื่อนำไปสู่สังคมที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐาน
๕. การยกระดับขีดความสามารถในการปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เพื่อให้สังคม
มีความยืดหยุ่น และมีภูมิคุ้มกัน
๖. การพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพโปร่งใส และเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเป็นธรรมในสังคม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความสมดุลและมั่นคงของอาหารและพลังงาน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างเศรษฐกิจฐานความรู้และการสร้างปัจจัยแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในภูมิภาค
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๒.๒ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗

๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมายมาตรการทางสังคมจิตวิทยา และมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ยามใจหรือประสพภัยร้าย มุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติ โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายและเกิดประโยชน์ในวงกว้าง

๒. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

๒.๑ ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในกิจการ ๕ ด้าน ประกอบด้วย

- การบริหารจัดการชายแดน
- การสร้างความมั่นคงทางทะเล
- การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ
- การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน
- การเสริมสร้างในการปฏิบัติการทางการทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่าง ๆ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดนโดยใช้กลไกระดับทวิภาคีและพหุภาคี

๒.๒ เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาใช้ตามแนวทางกัลยาณมิตรแบบสันติวิธี พร้อมส่งเสริมการพูดคุยสันติสุขกับผู้ที่มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ และสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

๒.๓ พัฒนาและเสริมสร้างของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดภัยจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้

๒.๔ เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศบนหลักการที่ว่านโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๓. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

๓.๑ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งสร้างโอกาส อาชีพ และการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน

๓.๒ ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทาน ด้วยการปรับปรุงกฎหมายข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระงับตรวจสอบ

๓.๓ ในระยะต่อไป จะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกักขังที่เป็นธรรมและการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ อีตภาพ พัฒนาศักยภาพ คุ่มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีและเด็ก

๓.๔ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีเงินหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรคและไม่ก่อภาระต่อสังคมในอนาคต โดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักพิง และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงินการคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

๓.๕ เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย

๓.๖ จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

๓.๗ แก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกล้ำเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกล้ำ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใจเกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน

๔. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๔.๑ จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

๔.๒ ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกรับบริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยอาจจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

๔.๓ ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

๔.๔ พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

๔.๕ ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน

๕. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน

๕.๑ วางรากฐานให้ระบบหลักประกันสุขภาพให้มีความครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วนอย่างมีคุณภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกันสุขภาพ

๕.๒ พัฒนาระบบบริหารสุขภาพ โดยเน้นการป้องกันโรครมากกว่ารอให้ป่วยแล้วจึงมารักษา สร้างกลไกจัดการสุขภาพในระดับเขตแทนการกระจุกตัวอยู่ที่ส่วนกลาง ปรับระบบการจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น

๕.๓ ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุม്മบุญ การปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม

๖. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไขปัญหาพื้นฐานที่ค้างคาอยู่ และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๖.๑ ในระยะเร่งด่วน เร่งจ่ายงบลงทุนของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ยังค้างอยู่ก่อนที่จะพ้นกำหนดภายในสิ้นปีนี้

๖.๒ สานต่อนโยบายงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจตามที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้จัดทำไว้ โดยนำหลักการสำคัญของการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ให้ความสำคัญในการบูรณาการงบประมาณ และความพร้อมในการดำเนินงานร่วมนำแหล่งเงินอื่นมาประกอบการพิจารณาด้วย ทบทวนภารกิจที่มีลักษณะไม่ยั่งยืนหรือสร้างภาระหนี้สาธารณะของประเทศเกินความจำเป็น และแสดงรายการลงทุนในระดับจังหวัดเพื่อความโปร่งใส เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

๖.๓ กระตุ้นการลงทุนด้วยการเร่งพิจารณาโครงการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักลงทุนยื่นขออนุมัติส่งเสริมการลงทุนไว้แล้วให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว และนำโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานประเภทที่มีผลตอบแทนดี

๖.๔ ดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง

๖.๕ ลดอุปสรรคในการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัว เช่น ปรับปรุงวิธีการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานการผลิตระดับไร่นา เป็นต้น

๖.๖ ชักจูงให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย โดยพิจารณามาตรการลดผลกระทบจากการประกาศใช้กฎอัยการศึกในบางพื้นที่ที่มีต่อการท่องเที่ยวในโอกาสแรกที่จะทำได้

๖.๗ ในระยะยาวต่อไป ประสานนโยบายการเงินและการคลังให้สอดคล้องกันเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจพร้อมกับการรักษาเสถียรภาพของราคาอย่างเหมาะสม

๖.๘ แก้ปัญหาน้ำท่วมในฤดูฝนและปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล โดยระดมความคิดเห็นเพื่อหาทางออกไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรงดังเช่นปี ๒๕๕๔ ส่วนภาวะภัยแล้งนั้นรัฐบาลจะเร่งดำเนินการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุม ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ ๑ ปี

๖.๙ ปฏิรูปโครงสร้างราคาเชื้อเพลิงประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับต้นทุนและให้มีภาวะราคาที่เหมาะสมระหว่างน้ำมันต่างชนิดและผู้ใช้ต่างประเภท รวมถึงการดำเนินการให้มีการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติและน้ำมันดิบรอบใหม่ทั้งในทะเลและบนบก และดำเนินการให้มีการสร้างโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชน ด้วยวิธีการเปิดเผย โปร่งใส และเป็นมิตรต่อสภาวะแวดล้อม พร้อมทั้งร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาพลังงาน

๖.๑๐ ปรับปรุงวิธีการจัดเก็บภาษีให้จัดเก็บอย่างครบถ้วน โดยปรับปรุงโครงสร้างภาษีให้คงภาษีเงินได้ไว้ในระดับปัจจุบัน ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล แต่ปรับปรุงโครงสร้างอัตราภาษีทางการค้าและขยายรากฐานการจัดเก็บภาษีประเภทใหม่ ซึ่งจะจัดเก็บจากทรัพย์สิน เช่น ภาษีมรดก ภาษีจากที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยให้มีผลกระทบต่อผู้มีรายได้น้อยให้น้อยที่สุด

รวมทั้งปรับปรุงการลดหย่อนภาษีเงินได้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้มีรายได้น้อย และยกเลิกการยกเว้นภาษีประเภทที่เอื้อประโยชน์เฉพาะผู้ที่มีฐานะการเงินดี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมมากขึ้น

๖.๑๑ บริหารจัดการหนี้ภาครัฐที่เกิดขึ้นในช่วงรัฐบาลที่ผ่านมา ซึ่งจำนวนสูงมากกว่า ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และเป็นภาระงบประมาณใน ๕ ปีข้างหน้า อันจะทำให้เล็งงบประมาณเพื่อการลงทุนพัฒนาประเทศน้อยลง โดยประมวลหนี้เหล่านี้ให้ครบถ้วน หาแหล่งเงินระยะยาวมาสะสางหนี้ทั้งหมด และยืดระยะเวลาชำระคืนให้นานที่สุดเพื่อลดภาระของงบประมาณในอนาคต

๖.๑๒ ในระยะยาว พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ด้านการขนส่งและคมนาคมทางบก โดยเริ่มโครงการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนใน กทม. และรถไฟฟ้าเชื่อม กทม. กับเมืองบริวารเพิ่มเติมเพื่อลดเวลาในการเดินทางของประชาชน เพื่อตั้งฐานให้รัฐบาลต่อไปทำได้ทันที

- ด้านคมนาคมทางอากาศ โดยปรับปรุงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิระยะที่ ๒ ท่าอากาศยานดอนเมือง และท่าอากาศยานในภูมิภาค เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ด้านการคมนาคมทางน้ำ โดยพัฒนาการขนส่งสินค้าทางลำน้ำชายฝั่งทะเล เพื่อลดต้นทุนระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เริ่มจากการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ท่าเรือชายฝั่งอ่าวไทยและอันดามัน ตลอดจนผลักดันให้ท่าเรือในลำน้ำเจ้าพระยาและป่าสักมีการใช้ประโยชน์ในการขนส่งสินค้าภายในประเทศและเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง รวมทั้งการขุดลอกร่องน้ำลึก

๖.๑๓ ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการในสาขาขนส่งที่มีการแยกบทบาทและภารกิจของหน่วยงานในระดับนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยปฏิบัติที่ชัดเจน และจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลระบบราง เพื่อทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัย โครงสร้างอัตราค่าบริการที่เป็นธรรม การลงทุน การบำรุงรักษาและการบริหารจัดการ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาการระบบรางให้เป็นโครงข่ายหลักของประเทศ

๖.๑๔ พัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารจัดการของรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ กำหนดเป้าหมายและมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูกิจการ ตลอดจนพิจารณาความจำเป็นในการคงบทบาทการเป็นรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

๖.๑๕ ในด้านเกษตรกรรม ดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่าง ๆ

๖.๑๖ ในด้านอุตสาหกรรม ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพพื้นฐานของประเทศ อาทิ ส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้การออกแบบและสร้างสรรค์ เป็นต้น

๖.๑๗ เพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เข้มแข็ง สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๑๘ ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัลให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจัง ซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้

๗. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

- เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการขนส่งภายในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน โดยเร่งขับเคลื่อนตามแผนงานการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) แผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) และแผนแม่บทความเชื่อมโยงในอาเซียน
- พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเริ่มจากการพัฒนาด้านการค้าชายแดนและโครงข่ายการคมนาคมขนส่งบริเวณประตูการค้าหลักของประเทศเพื่อรองรับการเชื่อมโยงกระบวนการผลิตและการลงทุนข้ามแดน พัฒนาระบบ National Single Window (NSW) โดยระยะแรกให้ความสำคัญกับด้านชายแดนที่สำคัญ ๖ ด้าน ได้แก่ ปาดังเบซาร์ สะเดา อรัญประเทศ แม่สอด บ้านคลองลึก และบ้านคลองใหญ่

๘. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรม

- ๘.๑ สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อมุ่งเป้าหมายให้ไม่ต่ำกว่า ๑% ของรายได้ประชาชาติ และมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน ๓๐:๗๐ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขัน
- ๘.๒ ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย และพัฒนาและนวัตกรรมของไทยตามความเหมาะสม ในกรณีที่จะต้องซื้อวัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีจากต่างประเทศ จะให้มีเงื่อนไขการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคตด้วย

๙. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

- ๙.๑ ในระยะเฉพาะหน้า เร่งปกป้องและฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ พร้อมส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่เอกชน เพื่อลดแรงกดดันในการตัดไม้จากป่าธรรมชาติ
- ๙.๒ ในระยะต่อไป พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยยึดแนวพระราชดำริที่ให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ เช่น การกำหนดเขตป่าชุมชนให้ชัดเจน
- ๙.๓ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศให้เป็นเอกภาพในทุกมิติทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ จัดให้มีแผนบริหารน้ำของประเทศ เพื่อให้การจัดทำแผนงานไม่เกิดความซ้ำซ้อนมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ
- ๙.๔ เร่งรัดการควบคุมมลพิษทางอากาศ ขยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค ในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยด้วยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้นจะวางระเบียบมาตรการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นแบบมีมาตรฐาน และพัฒนาระบบตรวจสอบไม่ให้มีการลักลอบทิ้งขยะติดเชื้อ และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

๑๐. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ

- ๑๐.๑ จัดระบบอัตราค่าจ้างและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ลดต้นทุนดำเนินการของภาคธุรกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ การรักษาบุคลากรภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการ โดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็นและตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้

๑๐.๒ ในระยะแรก กระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริหารสาธารณะได้รวดเร็ว ทั้งจะวางมาตรการทางกฎหมาย มิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยง ประวิงเวลา หรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดการทุจริต หรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุน

ส่วนในระยะเฉพาะหน้า จะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจ การลงทุน และด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญ

๑๐.๓ เสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ วางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมือง และส่งเสริมให้มีการนำระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ

๑๐.๔ ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายที่ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับ โดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติ และเป็นเรื่องที่ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้าน

๑๑. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๑๑.๑ ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล่าสมัยไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ และเป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดิน โดยจะใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่ และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

๑๑.๒ ในระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

๒.๓ ยุทธศาสตร์หลักที่ คสช. ยึดถือเป็นแนวทางในปัจจุบัน มีทั้งหมด ๙ ด้าน ดังนี้

๑. การสร้างความเป็นธรรมในสังคม
๒. การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน
๓. การสร้างความเข้มแข็งทางการเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน
๔. การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพ และยั่งยืน
๕. การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
๖. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๗. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนในการใช้บริการอย่างแท้จริง
๘. การปรับปรุงระบบโทรคมนาคม เทคโนโลยีของชาติให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในอนาคตให้ทัดเทียมอาเซียน และประชาคมโลก
๙. การป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันอย่างยั่งยืน

๒.๔ ค่านิยมหลักของคนไทยเพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง จำนวน ๑๒ ข้อ ดังนี้

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
๓. กตัญญูต่อพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันดีงาม
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
๗. เข้าใจ เรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย กิจน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม โดยมิถุนิคุ้มกันที่ดี
๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

๒.๕ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น

- ๑. นโยบายเศรษฐกิจ
- ๒. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต
- ๓. นโยบายที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔. นโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม
- ๕. นโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๒.๖ แผนพัฒนาจังหวัดสิงห์บุรี

วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดสิงห์บุรี “แหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ สังคมอยู่เย็นเป็นสุข”

ยุทธศาสตร์จังหวัดสิงห์บุรี

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนากการส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยและอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องจากการเกษตรแบบครบวงจร
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคคุณภาพชีวิตและทุนทางสังคม

ส่วนที่ ๓

ศักยภาพของจังหวัดสิงห์บุรี

๓.๑ จุดแข็ง

๑. พื้นที่ที่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำเกษตร โดยเป็นพื้นที่นาร้อยละ ๘๑ ของพื้นที่ทำการเกษตร
๒. มีแม่น้ำสำคัญ ๓ สาย แหล่งน้ำผิวดิน และใต้ดิน ซึ่งเป็นแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการทำการเกษตร และมีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่จังหวัดมากกว่าร้อยละ ๘๓
๓. คุณภาพดินเป็นดินเหนียวเหมาะแก่การปลูกข้าว และทำการเกษตรแบบผสมผสาน
๔. มีโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนด้านการเกษตร (พื้นที่จัดรูป โรงสีข้าว โรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว)
๕. เกษตรกรมีความสามารถในการปรับตัวด้านการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและเศรษฐกิจ
๖. มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม
๗. มีประชาชนชาวบ้าน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งด้านเกษตร ศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ
๘. มีผลิตภัณฑ์อาหารจากปลาเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด
๙. ท่าเรือที่ตั้งอยู่ใกล้กรุงเทพฯ และมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียงหลายเส้นทาง
๑๐. การให้บริการด้านสาธารณสุขมีความครอบคลุมกลุ่มประชาชนในจังหวัด

๓.๒ จุดอ่อน

๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ปลูกข้าวอย่างต่อเนื่อง ขาดการบริหารจัดการดินที่มีประสิทธิภาพ ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี เพื่อเพิ่มผลผลิต เป็นผลให้ศัตรูพืชแพร่กระจายอย่างต่อเนื่อง
๒. เกษตรกรขาดอำนาจต่อรองในเชิงธุรกิจ โดยเฉพาะการจัดหาวัตถุดิบและการทำการตลาด
๓. แรงงานภาคเกษตรขาดแคลน และค่าจ้างแรงงานเพิ่ม มีผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
๔. กระบวนการช่วยเหลือ หรือ แก้ไขปัญหาภาครัฐยังไม่สามารถให้บริการเกษตรกรได้รวดเร็วทันต่อความต้องการ เช่น การช่วยเหลือกรณีภัยธรรมชาติ การวิเคราะห์ดิน การแก้ไขปัญหาโรคและแมลง และการรับรองมาตรฐานฟาร์ม
๕. สินค้า OTOP ยังไม่เป็นที่ดึงดูด
๖. ขาดการบูรณาการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ
๗. ไม่มีระบบบริหารจัดการขยะที่ถูกสุขลักษณะ และมีประสิทธิภาพ
๘. เส้นทางคมนาคมภายในจังหวัดบางส่วนยังไม่ได้มาตรฐาน และขาดความปลอดภัย เช่น ถนนในชนบท จุดสี่แยกไฟแดง
๙. ในเขตชุมชนเมือง ยังขาดการจัดระเบียบการค้า
๑๐. ประชากรผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ต้องรับภาระในการเลี้ยงดูบุตรหลาน

๓.๓ โอกาส

๑. รัฐบาลดำเนินนโยบายให้ประเทศเป็นแหล่งผลิตอาหาร (ครัวโลก)
๒. นโยบายรัฐบาลเอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. อยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนเขต ๓
๔. รัฐบาลให้ความสำคัญในการดำเนินการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด

๕. นโยบายสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา
๖. การยกมาตรฐานการรักษาพยาบาล และการตรวจสอบใบอนุญาตของทางการแพทย์
๗. รัฐบาลกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นมากขึ้น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
๘. แนวคิดการบริหารราชการแบบบูรณาการ และการปฏิรูประบอบราชการ
๙. นโยบายของรัฐบาลในการสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีตลาดการค้าใหญ่ขึ้น
๑๐. นโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และการพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer
เอื้อต่อการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดสิงห์บุรี

๓.๔ อุปสรรค

๑. ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร และต้นทุนการผลิตสูง
๒. ภัยธรรมชาติ (อุทกภัย, การแพร่ระบาดของศัตรูพืช, โรคระบาดของสัตว์ปีก)
๓. ปัญหาการเมืองทำให้นโยบายของรัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงขาดการต่อเนื่อง
๔. กฎหมาย/ระเบียบ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน
๕. การกีดกันทางการค้า WTO, EU, AFTA, FTA
๖. การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนมีแนวโน้มสูงขึ้น
๗. การเข้าสู่ AEC ทำให้เกิดการแข่งขันทางการค้าสูง

ส่วนที่ ๔

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๑ วิสัยทัศน์ “เมืองเกษตรปลอดภัย การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ และสังคมอยู่เย็นเป็นสุข”

๔.๒ พันธกิจ

๑. ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพการผลิตเกษตรปลอดภัยและความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและเศรษฐกิจของชุมชนและจังหวัด
๒. ส่งเสริม และพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการท่องเที่ยว
๓. พัฒนาระบบ Logistics ให้มีประสิทธิภาพในการขนส่งและกระจายสินค้าระหว่างแหล่งผลิต และตลาด
๔. พัฒนาท้องถิ่นให้เป็นเมืองน่าอยู่

๔.๓ จุดมุ่งหมายการพัฒนา/เป้าประสงค์

- เป็นแหล่งการผลิตเกษตรปลอดภัยของประเทศ
- รักษาสมดุลทางประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และธรรมชาติ
- สร้างงานสร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น
- พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- เป็นเมืองน่าอยู่

๔.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาส่งเสริมการเกษตรและผลผลิตทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการผลิต และแปรรูปสินค้าทางการเกษตรและอาหารปลอดภัย
๒. ส่งเสริมการทำเกษตรให้มีมาตรฐานและปลอดภัย
๓. ปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร และองค์ความรู้แก่เกษตรกร
๔. ส่งเสริมศักยภาพเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ในด้านการเกษตร
๕. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรและระบบการบริหารจัดการน้ำ
๖. พัฒนาส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตรปลอดภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ศาสนา และวัฒนธรรม มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว
๒. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
๓. พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว
๔. สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
๕. ส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพ และรายได้จากการท่องเที่ยว
๖. พัฒนาศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรม ประเพณี และข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. แก้ไขปัญหาความยากจนโดยใช้แนวพระราชดำริ “เศรษฐกิจพอเพียง” และ “เศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง”
๒. พัฒนาและส่งเสริมอาชีพตามศักยภาพของชุมชนและท้องถิ่น
๓. ส่งเสริมศักยภาพกลุ่มอาชีพ ผู้นำกลุ่มอาชีพ ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ในด้านการอาชีพ
๔. จัดให้มีและพัฒนาศูนย์แสดงสินค้าจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ในระดับจังหวัด และชุมชน
๕. ส่งเสริมการใช้ความรู้สมัยใหม่/เทคโนโลยีควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการสาธารณะ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. จัดให้มีและพัฒนาโครงข่ายเส้นทางคมนาคมสายหลักอย่างเป็นระบบและทั่วถึงพร้อมปรับปรุงบำรุงรักษาถนนตามภารกิจถ่ายโอนให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์
๒. ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้า และท่อระบายน้ำ ให้มีมาตรฐาน
๓. จัดให้มีซ่อมบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าและประปาสาธารณะ
๔. จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคให้กับชุมชนอย่างเป็นระบบและทั่วถึง
๕. บำรุงรักษาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และการเกษตร
๖. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาสังคม และคุณภาพชีวิต มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับ
๒. ส่งเสริมสนับสนุนด้านสังคมสงเคราะห์แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
๓. ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
๔. ส่งเสริมสนับสนุนด้านการกีฬา การสาธารณสุข และนันทนาการแก่ประชาชน
๕. ส่งเสริมและบูรณาการการดำเนินงานด้านความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
๖. ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำผังเมืองรวม และผังชุมชนจังหวัดสิงห์บุรีตามภารกิจที่มีการถ่ายโอน หรือ รับผิดชอบ
๒. บำรุงรักษาสภาพแวดล้อมลำน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ
๓. ก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุงสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น สวนสุขภาพ
๔. จัดทำแนวเขื่อนป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่เสี่ยงภัย
๕. การบริหารจัดการขยะ และสิ่งปฏิกูล
๖. ปลุกจิตสำนึกให้เกิดความตระหนักและช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ฟื้นฟูทรัพยากรดิน และการพังทลายของดิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารและการจัดการ

๑. พัฒนาระบบบริหารองค์กรตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
๒. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนให้มีประสิทธิภาพ
๓. การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากร
๔. พัฒนาเครือข่ายในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ประชาคมในด้านการพัฒนาท้องถิ่น
๕. การพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ให้ทันสมัย